

Svar på remiss av promemorian ”Bättre förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst” (Ds 2024:13)

Socialnämnden i Karlskrona lämnar följande synpunkter på utredningen. Efter de inledande generella synpunkterna ges kommentarer med numrering som följer avsnittsindelningen i promemorian.

Generella synpunkter

Karlskrona kommun vill tydliggöra att så länge det inte finns en realistiskt ekonomisk analys har promemorian i sig inte värde mer än som idéskrift. Det är därför tankarna som sådana bakom förslagen som kommenteras nedan och inte de skarpa lagförslagen.

Allmänt kan sägas att de presenterade idéerna är Karlskrona kommun huvudsakligen positiva till, då en mer strukturerad och nationellt jämförbar uppgiftsinsamling kommer att gynna kommunerna i omställningen av socialtjänsten och öka kunskapsbaseringen.

Att ta ställning till promemorians förslag utan att kunna se helhetsbilden av vad de medför för kommunerna är dock inte möjligt. Se mer om detta under kommentarerna kring 15.4.2 nedan.

Socialförvaltningen

Adress
371 83 Karlskrona

Besöksadress
Östra Köpmangatan 1 A

Telefon
0455-30 30 00

Telefax
0455-30 30 30

E-postadress
socialforvaltningen@karlskrona.se

Avsnittsspecifika kommentarer

8.2.2 Socialtjänstdataregister under uppbyggnad

Det är viktigt att betona att det inte bara är vilka uppgifter som sådana som samlas in som är relevant att ta med när utvecklingen av ett nytt register sker, utan även att se över och problematisera så att beslutsunderlag i möjligaste mån tas fram på ett likvärdigt sätt kommunerna emellan annars finns en risk att resultaten inte jämför samma sak i alla fall.

8.2.6 Uppgifter som får finnas i ett socialtjänstdataregister

Karlskrona kommun ifrågasätter inte resonemangen som sådana, men däremot ordvalet 'prövning' som idag inte är ett ord som används inom socialtjänsten för det moment som definieras på s. 160. Att införa nya ord, som enligt Karlskrona kommun, inte tillför någonting till nuvarande vokabulär leder troligen bara till oklarheter och otydligheter för de som ska arbeta utifrån bestämmelsen. Ett alternativt ord som 'beslut' eller 'ställningstagande' förefaller vara lämpligare.

11.4.3 Något om uppgiftslämnarnas förutsättningar och behov vid en utökad uppgiftsskyldighet

Se inledningsvis kommentaren till 8.2.2.

Därtill behöver det också påpekas att den otydlighet som utredningen konstaterar behövs för att Socialstyrelsen (bl a i sista delen av första stycket på s.166) ska kunna arbeta fram närmare detaljer efter hand i utvecklingsprocessen av registret, kommer att medföra att en långvarig dialog mellan Socialstyrelsen och kommunerna (SKR?) behövs för att säkerställa att kommunerna kan kravställa på ett lämpligt sätt vid upphandling av verksamhetssystem. Om flera av ändringarna i utvecklingsprocessen ska göras efter hand kommer det att innebära att leverantörerna av verksamhetssystemen tar ut nya utvecklingsavgifter varje gång en förändring görs. Ett sammanhållet utvecklingsarbete som får ta tid vore därför att föredra istället för att många små förändringar görs efter hand. Tid kommer även att behövas för dialog med leverantörer av

verksamhetssystem för varje enskild kommun, som också kommer att vara omfattande.

15.4.2 Ekonomiska konsekvenser för kommuner

Ska kommunerna styras mot något som är gemensamt och enhetligt (annars är det ju ingen mening med ett register) så är det både tids- och personalkrävande (såväl gällande utbildning som arbetstiden för att samverka fram alla lösningar) vilket kostar pengar. Karlskrona kan se en risk att de uppskattningar som görs i konsekvensbeskrivningen är underdrivna i detta hänseende.

Sedan till den kritik som angavs inledningsvis i detta svar - att utredningen saknar en bedömning av kostnaderna för kommunerna utifrån de konsekvenser som förslagen skulle medföra. Staten har på socialtjänstområdet de senaste åren genomgående inte följt finansieringsprincipen. Karlskrona kommun lyfter som stöd för detta fram SKR:s ekonomirapport från oktober 2021 - "Nu måste staten följa finansieringsprincipen" - kring bristande kompensation till kommunerna för de senaste årens lagändringar på socialtjänstområdet, som visar en konsekvent underfinansiering från statens sida när ny lagstiftning beslutas, beroende av konsekventa underskattningar av arbetsbördan som lagändringarna medfört för kommunerna. En liknande kritik framförs i SKR:s ekonomiblogg av SKR:s chefsekonom Annika Wallenskog 11 oktober 2022.

När många små nya utgifter som i ett sammanhang kan anses försumbara läggs till andra, blir den totala summan helt plötsligt betydande. När det gäller lagförslag som ska öka kvaliteten inom socialtjänsten är det uppenbart olämpligt att låta ekonomiska motiv motarbeta möjligheten att på bästa sätt implementera de nya bestämmelserna eller om dessa skulle innebära att resurser behöver flyttas från brukarnära personal för att finansiera de tänkta lagförslagen.